

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 28-12-2020
Αριθμ. Πρωτ.:1378/321311

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της αγροτοκτηνοτροφικής παραγωγής της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας»

ΣΧΕΤ: **Η ΠΑΒ 170/21-10-2020**

Απαντώντας στα παραπάνω που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Ν. Παπαναστάσης** και **Δ. Μανωλάκου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σχετικά με τη μεγάλη μείωση των εισοδημάτων των ελαιοπαραγωγών λόγω των πολύ χαμηλών τιμών της ελιάς, επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020:

- υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία επωφελείται, μεταξύ των άλλων, και η ελαιοκαλλιέργεια, τα οποία συμβάλλουν στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και στην ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων.
- λαμβάνονται μέτρα τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας.

Συγκεκριμένα, ανά περίπτωση επισημαίνονται τα κάτωθι:

1. Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και αφορούν στην ενίσχυση της ελαιοκαλλιέργειας, επισημαίνεται ότι βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής του ΠΑΑ 2014-2020 για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων. Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα, που στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στην ελαιοκαλλιέργεια, τόσο σε επίπεδο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς τομέα.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το Π.Α.Α. 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της Κ.Α.Π., υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία επωφελείται, μεταξύ των άλλων, και η ελαιοκαλλιέργεια.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καλλιεργούν την ελιά και παράγουν ελαιόλαδο, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Τα Σχέδια Βελτίωσης έχουν πλέον περάσει στη φάση της υλοποίησης.

Όπως έχει δηλώσει ο Υπουργός, τα Σχέδια Βελτίωσης συνιστούν το βασικό επενδυτικό μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αποτελούν το κύριο μέσο για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της πατρίδας μας μέσα από την εκμηχάνιση της ελληνικής γεωργίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συγκεκριμένος στόχος κατέχει υψηλή θέση στις προτεραιότητες του κ. Βορίδη, προκειμένου να δοθεί η απαραίτητη ώθηση στην Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων.

Ενδεικτικό του βάρους που έχει δοθεί στην υλοποίηση των Σχεδίων Βελτίωσης είναι και το γεγονός ότι, κατά τη φάση υποβολής αιτήσεων, αυξήθηκε, με απόφαση του Υπουργού, η δημόσια δαπάνη του μέτρου από τα 316 εκατομμύρια ευρώ στα 600 εκατομμύρια ευρώ, προκειμένου να παρασχεθεί η δυνατότητα ένταξης σε όσο το δυνατόν περισσότερους δικαιούχους του προγράμματος.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι με σκοπό την προσαρμογή στις ανάγκες που έχουν προκύψει από την πανδημία του κορωνοϊού, υπεγράφη από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κώστα Σκρέκα, και τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, Κώστα Μπαγινέτα, Υπουργική Απόφαση που τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο των Σχεδίων Βελτίωσης.

Η κυριότερη αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο προβλέπει τη δυνατότητα προώθησης του αιτήματος πληρωμής για εκκαθάριση μόνον με διοικητικό έλεγχο, χωρίς την υποχρέωση διενέργειας επιτόπιας επίσκεψης, εφόσον οι αιτούμενες δαπάνες δεν ξεπερνούν το 50% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης. Διευκρινίζεται ότι, όπου δεν διενεργείται επιτόπια επίσκεψη, προσκομίζονται φωτογραφίες που να αποδεικνύουν ότι υλοποιήθηκαν οι επενδύσεις που αναφέρονται στο αίτημα πληρωμής. Η επαλήθευση γίνεται σε μελλοντική επιτόπια επίσκεψη που αφορά αίτημα πληρωμής με το οποίο γίνεται υπέρβαση του 50% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης ή το αργότερο εντός 3 μηνών από την άρση των περιοριστικών μέτρων για την πανδημία του κορωνοϊού.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι ξεκίνησαν οι πληρωμές στα Σχέδια Βελτίωσης από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, μετά τις εντατικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τις Διαχειριστικές Αρχές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, σε συνεργασία με τη ΜΟΔ Α.Ε. που έχει την ευθύνη υλοποίησης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Ο συντονισμός της όλης διαδικασίας τελούσε υπό την εποπτεία του ιδίου του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Μάκη Βορίδη, ο οποίος σε σχετική σύσκεψη με τον Πρόεδρο της ΜΟΔ Α.Ε., κ. Γεώργιο Παπαδημητρίου, είχε θέσει σε πρώτη προτεραιότητα την επιτάχυνση του χρονοδιαγράμματος των απαιτούμενων ενεργειών, ώστε να εκκινήσουν οι πληρωμές των επενδυτικών σχεδίων του Μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης του ΠΑΑ το συντομότερο δυνατό.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Συγκεκριμένα, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014- 2020 και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του Υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές,

μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Στις προκηρυχθείσες δράσεις του Υπομέτρου 4.2 του ΠΑΑ υποβλήθηκαν 503 προτάσεις σε όλη τη χώρα, με προϋπολογισμό από 600 χιλ € έως 5 εκατ €. Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι το Υπομέτρο 4.2. (δράσεις 4.2.1 και 4.2.2) κατεξοχήν ενισχύει επενδύσεις στη μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα και με στόχους την αύξηση της προστιθέμενης αξίας, την ασφάλεια και την εξωστρέφεια των προϊόντων, την ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον για τον περιορισμό του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, καθώς και τη διατήρηση υφιστάμενων ή τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Για τον σκοπό αυτόν, έχει προβλεφθεί προϋπολογισμός ύψους 440 εκατ € στο ΠΑΑ και, μέχρι στιγμής, έχουν ενταχθεί προς υλοποίηση 364 επενδυτικές προτάσεις, συνολικού προϋπολογισμού 419 εκατ €.

Αντίστοιχες προκηρύξεις για επενδύσεις κυρίως στη δράση 4.2.1 του ΠΑΑ με συνολικό αιτούμενο προϋπολογισμό μέχρι 600.000 €, έχουν εκδοθεί και από πέντε (5) Περιφέρειες της Χώρας σε συνεννόηση με το ΥΠΑΑΤ.

Κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

2. Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Επισημαίνεται ότι το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητες του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Μία τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια της πίεσης που έχει ασκηθεί στα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. για την ανάληψη πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους-Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 7.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου δύναται να ανέλθει έως το 2% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ενώ η επιλεξιμότητα καταβολής των ενισχύσεων στους δικαιούχους έχει οριστεί έως 30/06/2021.

Στην κατεύθυνση αξιοποίησης του εν λόγω νέου μέτρου επιλέχθηκε να στηριχθεί ο κλάδος του ελαιολάδου, ο οποίος αποτελεί στρατηγικό εθνικό προϊόν για τον πρωτογενή τομέα και τη συνοχή του κοινωνικού ιστού των αγροτικών περιοχών της Χώρας μας, σε όρους απασχόλησης (αριθμού γεωργών/γεωργικών εκμεταλλεύσεων), όγκου/αξίας παραγωγής και εξαγωγών, και έχει πληγεί ιδιαίτερα από την πανδημία ποικιλοτρόπως (διαταραχές στον εφοδιασμό, διασυννοριακούς και εγχώριους περιορισμούς διακίνησης προϊόντων, κλείσιμο εστίασης, πτώση τουρισμού κ.λπ.), με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της τιμής διάθεσής του κατά το τρέχον έτος.

Η επιδείνωση της κατάστασης των τιμών πώλησης του ελαιόλαδου (από πλευράς παραγωγών) το 2020 λόγω της πανδημίας, καθώς και οι φόβοι για περαιτέρω χειροτέρευση το δεύτερο εξάμηνο του έτους, οδήγησε τους παραγωγούς στη διάθεση του προϊόντος σε ιδιαίτερα χαμηλές τιμές υπό τον κίνδυνο συσσώρευσης υψηλών αποθεμάτων, ενόψει και της νέας συγκομιδής, αλλά και εξασφάλισης των απαραίτητων εσόδων για τη συνέχιση της παραγωγικής διαδικασίας (διασφάλιση της βιωσιμότητας των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων).

Καταδεικνύεται, συνεπώς, ότι επλήγη σοβαρότατα το εισόδημα των παραγωγών από τη διατάραξη της ομαλής λειτουργίας της αγοράς λόγω της πανδημίας, γεγονός που δικαιολογεί τη στήριξη του συγκεκριμένου κλάδου και την αξιοποίηση του νέου Μέτρου 21 «Έκτακτη, προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19» του ΠΑΑ 2014-2020 στην κατεύθυνση αυτή, ώστε να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα και ανταγωνιστικότητά του τομέα σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο. Υπενθυμίζεται ότι αυτή είναι η πρώτη φορά που οι Έλληνες ελαιοπαραγωγοί λαμβάνουν οποιοδήποτε είδος ενίσχυσης, ενώ παράλληλα αξίζει να σημειωθεί ότι με απόφαση του κ. Βορίδη, το σύνολο των ταμειακών αποθεμάτων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020 κατευθύνονται στην ενίσχυση του ελαιοκομικού τομέα της πατρίδας μας.

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη ενίσχυση, που προβλέπεται να χορηγηθεί στους δικαιούχους, ανέρχεται σε 126,3 εκατομμύρια ευρώ, και αφορά κατ' αποκοπή εφάπαξ ποσό (από 300€ έως 4.000€) σε συγκεκριμένες κλάσεις με βάση την έκταση που αυτοί εμπίπτουν, αθροιστικά για ελιά ελαιοποιήσιμη ή/και διπλής κατεύθυνσης.

Ειδικότερα, το νέο μέτρο (Μ21) αφορά σε κατά κύριο επάγγελμα γεωργούς, οι οποίοι ήταν εγγεγραμμένοι/χαρακτηρισμένοι ως τέτοιοι στο Μητρώο Αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) έως και τη λήξη υποβολής φορολογικής δήλωσης έτους 2020 (οικονομικό έτος 2019) και είχαν δηλώσει στο ΟΣΔΕ (έτος 2019), καλλιέργεια ελιάς (ελαιοποιήσιμης ή/και διπλής κατεύθυνσης με εξαίρεση την Καλαμών διπλής κατεύθυνσης). Η Πρόσκληση προέβλεπε την διευκόλυνση και απλούστευση των διαδικασιών μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας υποβολής των αιτήσεων από τους δικαιούχους χωρίς την προσκόμιση κανενός δικαιολογητικού.

Επισημαίνεται ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, λαμβάνοντας υπόψη το εξαιρετικά μεγάλο ενδιαφέρον των ελαιοπαραγωγών για συμμετοχή στο Μέτρο αποφάσισε τη χορήγηση ολιγοήμερης παράτασης υποβολής αιτήσεων έως και τις 02/12/2020 με στόχο την ομαλή ολοκλήρωση της διαδικασίας στη βάση διευκόλυνσης των υποψηφίων ώστε να ολοκληρωθεί ομαλά η διαδικασία.

Το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε στο πλαίσιο της εν λόγω Πρόσκλησης του Μέτρου 21 ήταν εξαιρετικά μεγάλο. Ειδικότερα, υποβλήθηκαν από κατά κύριο επάγγελμα παραγωγούς ελαιολάδου 144.354 αιτήσεις, με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Μάκη Βορίδη να δηλώνει σχετικά: «Για πρώτη φορά στα χρονικά, επιτυγχάνεται σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα η ολοκλήρωση των διαδικασιών ενεργοποίησης ενός συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος με τέτοια χρηματοδοτική βαρύτητα και όχι μόνο, γεγονός που καταδεικνύει την άμεση ανταπόκριση της Πολιτείας στις δύσκολες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που δημιουργήσε η επέλευση της

πανδημίας COVID 19, ταυτόχρονα με την σταθερή στοχοπροσήλωσή μας στην υπηρεσία των αναγκών του πρωτογενούς τομέα της πατρίδας μας». Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εξαντλώντας τις προβλεπόμενες από τον σχετικό Κανονισμό της Ε.Ε. χρηματοδοτικές δυνατότητες του ΠΑΑ θα προβεί άμεσα στην αξιολόγηση των αιτήσεων ώστε το συντομότερο δυνατό να προχωρήσει στην ένταξη και πληρωμή του συνόλου των επιλέξιμων δικαιούχων.

Επιπλέον της πρόβλεψης για ενεργοποίηση του νέου μέτρου, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, για το οποίο ο Υπουργός έχει δεσμεύσει ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από το τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του αγροτικού τομέα δύναται να ξεπεράσει τα 400 εκατομμύρια ευρώ μέσω μόχλευσης.

Η Συμφωνία για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης υπεγράφη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τον Σεπτέμβριο του 2019 και συνιστά το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα, το οποίο συστήθηκε προκειμένου να καλύψει στοχευμένα μέρος του χρηματοδοτικού κενού στην πρωτογενή παραγωγή. Το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης συγχρηματοδοτείται από την Ελληνική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕFSI).

Την υλοποίηση του Ταμείου Εγγύησης Αγροτικής Ανάπτυξης σηματοδοτεί η συμμετοχή της Συνεταιριστικής Τράπεζας Καρδίτσας και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας στο Ταμείο Χαρτοφυλακίου, γεγονός που επικυρώθηκε με την υπογραφή των πρώτων σχετικών συμφωνιών στα τέλη Αυγούστου.

Ακολούθησε η Τράπεζα Πειραιώς, η οποία σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, προχώρησε στη σύναψη συμφωνίας με στόχο τη χρηματοδότηση επενδυτικών έργων του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, με ευνοϊκούς όρους, στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Τράπεζα Πειραιώς συμμετέχει στο εν λόγω πρόγραμμα με ύψος χαρτοφυλακίου που ανέρχεται σε 200.000.000 ευρώ.

Μετά την πρόσφατη υπογραφή της συμφωνίας χρηματοδότησης μεταξύ της Εθνικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων με για χαρτοφυλάκιο ύψους 70 εκ. ευρώ διευρύνεται περαιτέρω ο αριθμός των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο «Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης» του ΠΑΑ 2014-2020. Σημειώνεται ότι στο αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα θα ακολουθήσει η υπογραφή των αντίστοιχων συμφωνιών και με τις υπόλοιπες τράπεζες που εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους στη σχετική πρόσκληση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

Μέσω αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου και της εγγύησης που παρέχεται, δίνεται η δυνατότητα σε αγρότες, αγροτικούς συνεταιρισμούς, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, καθώς και ιδιωτικές επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους κλάδους της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιλέξιμες επενδύσεις, να χρηματοδοτηθούν με προνομιακούς όρους και μειωμένες εξασφαλίσεις. Οι χρηματοδοτήσεις θα χορηγούνται με τη μορφή μακροπρόθεσμου δανείου για την κάλυψη των παγίων δαπανών και των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων, που έχουν ενταχθεί σε δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020 (Σχέδια Βελτίωσης και Μεταποίησης) ή υλοποιούν συναφείς επενδύσεις, καθώς και με τη μορφή κεφαλαίου κίνησης για δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσό της χρηματοδότησης ανά δικαιούχο κυμαίνεται από 10.000 ευρώ έως και 5.000.000 ευρώ.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι έχει τεθεί σε λειτουργία από 01/12/2020 και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) για την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς-επενδυτές αιτήσεων δανειοδότησης προς τις Τράπεζες που συμμετέχουν στο Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής

Ανάπτυξης, σε συνέχεια των επιχειρησιακών συμβάσεων που σύναψαν με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΑΑ.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Πλέον των ανωτέρω, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, σημειώνεται ότι έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του.

Όσον αφορά στο καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (*de minimis*), επισημαίνεται ότι, ως προς το νομικό πλαίσιο, τα θέματα χορήγησης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 316/2019 της Επιτροπής της 21ης Φεβρουαρίου 2019 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (*«de minimis»*) στον γεωργικό τομέα. Σημειώνεται ότι η ισχύς του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρατείνεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του 2027.

Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγείται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών, δεν δύναται να υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο Παράρτημα Ι του εν λόγω Κανονισμού και ανέρχεται σε 134.272.042€ και, κατά παρέκκλιση, σε 161.126.460€, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού. Για όσα κράτη μέλη επιλέξουν υψηλότερο ατομικό και εθνικό ανώτατο όριο ενίσχυσης, είναι υποχρεωτική η δημιουργία και χρήση κεντρικού μητρώου προς επαλήθευση της μη υπέρβασης του ατομικού και εθνικού ανώτατου ορίου.

Τέτοιου είδους περιπτώσεις εξετάζονται από τις αρμόδιες κάθε φορά υπηρεσίες στη βάση των στοιχείων που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς και των περιορισμών που θέτει το ανωτέρω πλαίσιο, προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, πλέον των ανωτέρω, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Η Ε.Ε. έχει εγκρίνει την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID-19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και

β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Ήδη, με βάση την προαναφερθείσα Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

υπεγράφη για τη στήριξη του κλάδου της βρώσιμης ελιάς η υπ' αριθμ.1338/312351/6-11-2020 (Β' 4937) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς : α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιάτικης Πατάτας, δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» προϋπολογισμού 37.970.046€. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής αιτημάτων πληρωμής ενεργοποιήθηκε με καταληκτική προθεσμία την 9^η Δεκεμβρίου.

Στο άρθρο 2 της ανωτέρω ΚΥΑ προβλέπεται ότι :

«Δικαιούχοι κρατικής ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσας είναι παραγωγοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής σε όλη τη χώρα οι οποίοι πληρούν τους κάτωθι όρους επιλεξιμότητας :

- 1. Έχουν υποβάλει ενιαία αίτηση ενίσχυσης για το έτος αιτήσεων 2020.*
- 2. Δεν εξακολουθούν να έχουν στη διάθεσή τους ενίσχυση που έχει κριθεί παράνομη και ασυμβίβαστη με βάση προηγούμενη απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δ.Ε.Ε κατά τα οριζόμενα στην περ. 4 της υποπαρ. Β10 της παραγράφου Β του άρθρου πρώτου του Ν.4152/2013.*
- 3. Ειδικά για την επιτραπέζια Ελιά ποικιλίας Καλαμών, λαμβάνεται υπόψη η ενιαία αίτηση ενίσχυσης του έτους 2019.*
- 4. Δεν ήταν προβληματική επιχείρηση στις 31/12/2019 κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΕ) 702/2014.»*

Στο άρθρο 3 της ανωτέρω ΚΥΑ αναφέρεται ότι

«Το ύψος του και' αποκοπή ποσού ενίσχυσης ορίζεται ως ακολούθως:

- Α) Για τις επιτραπέζιες Ελιές ποικιλίας Καλαμών σε όλη τη χώρα 70 € ανά στρέμμα.*
- Β) Για το πρώιμο Καρπούζι χαμηλής κάλυψης σε όλη τη χώρα 300 € ανά στρέμμα.*
- Γ) Για την ανοιξιάτικη Πατάτα σε όλη τη χώρα 215 € ανά στρέμμα.*
- Δ) Για την Τομάτα θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Περιφέρεια Κρήτης σε 540 € ανά στρέμμα.*
- Ε) Για το Αγγούρι θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Περιφέρεια Κρήτης σε 232 € ανά στρέμμα.*
- ΣΤ) Για την Μελιτζάνα θερμοκηπιακής καλλιέργειας στην Περιφέρεια Κρήτης σε 300 € ανά στρέμμα.»*

Το προαναφερθέν Μέτρο 21, καθώς και το έκτακτο Μέτρο Κρατικών Ενισχύσεων για την επιτραπέζια ελιά Καλαμών, αποδεικνύουν την ουσιαστική στήριξη της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στους Έλληνες ελαιοπαραγωγούς σε μία δύσκολη συγκυρία για τον σημαντικό αυτό κλάδο του πρωτογενούς τομέα της χώρας μας όσο και της ελληνικής οικονομίας εν γένει.

Όσον αφορά στο θέμα του ανταγωνισμού των τιμών, σημειώνεται ότι, για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των ελαιοπαραγωγών, ισχύει ό,τι και για τους υπόλοιπους παραγωγούς του πρωτογενούς αγροτικού τομέα, ήτοι η δυνατότητα δημιουργίας ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων ή η ενίσχυση των Συνεταιρισμών, εργαλείο που δεν έχει αξιοποιηθεί επαρκώς από τον τομέα, ενώ υπάρχει μεγάλη ανάγκη πλήρους αξιοποίησής του.

Στόχος της παρούσας Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, για αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητά μας, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοίχημα της χαμένης ανταγωνιστικότητας. Προς αυτήν την κατεύθυνση η παρούσα Πολιτική Ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ. έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Νομοθετήθηκε μείωση των φορολογικών συντελεστών (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α'201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).

- Ενθαρρύνθηκε το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β' 4761) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Υπογραμμίζεται ότι με τη συγκεκριμένη απόφαση και με την επίμονη και διαρκή προσπάθεια της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υπεγράφη επιτέλους στις 06/02/2020 η σύσταση της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης της Φέτας, ικανοποιώντας με αυτόν τον τρόπο ένα πάγιο αίτημα ετών και διασφαλίζοντας στον μέγιστο βαθμό την υπεράσπιση, την υποστήριξη και την προώθηση του εμβληματικού αυτού προϊόντος μας.

Περαιτέρω, τη βούληση του ΥΠ.Α.Α.Τ. για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52).

Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

➤ Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).

➤ Εξασφαλίστηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων, το ΥΠΑΑΤ προχώρησε στην αναγνώριση της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Επιτραπέζιας Ελιάς (ΔΟΕΠΕΛ).

Η συγκεκριμένη, ιδιαιτέρως σημαντική εξέλιξη επιτυγχάνεται έπειτα από πολυετή προσπάθεια του κλάδου της επιτραπέζιας ελιάς, επιβεβαιώνοντας για μία ακόμη φορά στην πράξη την προσπάθεια του κ. Βορίδη να καταστήσει λειτουργικό και να ενισχύσει τον θεσμό των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων με στόχο την κατάρτιση συλλογικής στρατηγικής για την προώθηση των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας.

Οι στόχοι της ΔΟΕΠΕΛ, όπως έχουν τεθεί από την ίδια την Οργάνωση, είναι:

- ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εθνικής στρατηγικής για την επιτραπέζια ελιά
- η δημιουργία βάσης δεδομένων με όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που κρίνονται απαραίτητα για την άσκηση πολιτικής και την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής
- η ενίσχυση και εφαρμογή κανόνων και μέτρων Ορθής Παραγωγικής & Μεταποιητικής Πρακτικής για την παραγωγή τελικού προϊόντος άριστης ποιότητας

- η ενίσχυση των μέτρων για την εξασφάλιση ποιοτικών προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον και τον καταναλωτή και την πιστοποίησή τους με βάση τις διεθνείς ποιοτικές προδιαγραφές
- η ανάληψη πρωτοβουλιών και ενεργειών για την διατήρηση και ανάπτυξη της καλλιέργειας των ελληνικών ποικιλιών επιτραπέζιας ελιάς
- η στήριξη ενεργειών που στοχεύουν στην μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος σε όλα τα στάδια παραγωγής του και στη διαφανή διαχείριση των αγορών, στη συγκέντρωση και δημοσίευση αναλυτικών στατιστικών στοιχείων του προϊόντος κ.α., καθιστώντας την Οργάνωση το βήμα που μπορεί να συσπειρώσει και ιχυροποιήσει τον κλάδο των επιτραπέζιων ελιών για την επίλυση προβλημάτων που ανακύπτουν και για τον στρατηγικό σχεδιασμό της κατάκτησης των αγορών.

Σε κάθε περίπτωση, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, προχώρησε από βήματος Βουλής σε παραινήσεις προς τους Έλληνες παραγωγούς να συγκομίζουν και να διαθέτουν τα αγροτικά τους προϊόντα, καθώς τόσο το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων όσο και της τιμής τους παρακολουθείται στενά από τους φορείς του Υπουργείου και κάλεσε τους παραγωγούς να διαθέσουν τα προϊόντα τους, ακόμα και αν δεν βρίσκουν αγοραστές στις τιμές που επιθυμούν, προκειμένου να αποτυπωθεί η διαταραχή.

«Θέλω να είμαι σαφής και πολύ κατηγορηματικός: είναι πολύ σημαντικό ακόμα και αν οι παραγωγοί μας δεν βρίσκουν αγοραστές στις τιμές που θα επιθυμούσαν να διαθέτουν τα προϊόντα τους γιατί έτσι έχουμε καταχώρηση της μειωμένης τιμής και έτσι έχουμε και καταχώρηση της κίνησης. Εάν δεν διατίθενται τότε δεν υπάρχει αυτή η καταχώρηση και δυσκολεύει εν συνεχεία τις αποτιμήσεις και τις εκτιμήσεις που έχουμε να κάνουμε εμείς» τόνισε ο Υπουργός.

Συνεχίζοντας πάντως ζήτησε από τους Βουλευτές να γίνει κατανοητό και να ειπωθεί σε όλους τους παραγωγούς ότι δεν μπορεί να υπάρξει κρατική ενίσχυση σε περιπτώσεις εμπορικής διαταραχής. «Δεν επιτρέπεται να γίνεται αυτό γιατί αποτελεί παραβίαση των κανόνων της εσωτερικής αγοράς και του ανταγωνισμού» εξήγησε για να συμπληρώσει πάντως πως στις περιπτώσεις που η μειωμένη ζήτηση οφείλεται στα περιοριστικά μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση λόγω του κορωνοϊού, τότε θα αναληφθούν οι ανάλογες πρωτοβουλίες.

«Η πρόθεση της κυβέρνησης έχει εκφραστεί όχι στα λόγια, έχει εκφραστεί με 363.442.806 ευρώ σε ενισχύσεις μόνο φέτος, αυτό είναι άνευ προηγουμένου. Δεν υπάρχει προϊόν το οποίο να έχει υποστεί πίεση και ζημία εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που έχουμε πάρει για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού που να μην έχει ενισχυθεί» είπε ο κ. Βορίδης απαριθμώντας τις κατηγορίες των παραγωγών που έχουν λάβει ενισχύσεις μεταξύ των οποίων οι παράκτιοι αλιείς, οι ανθοπαραγωγοί, οι αιγοπροβατοτρόφοι, οι παραγωγοί λαϊκών αγορών ενώ, όπως σημείωσε και οι εκτροφείς γουνοφόρων ζώων βρίσκονται στη διαδικασία είσπραξης των ανάλογων ενισχύσεων. Παράλληλα, σημείωσε ότι εκκρεμεί έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του μέτρου στήριξης προς τους ιχθυοκαλλιεργητές, το οποίο έχει καταθέσει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Εξάλλου, απαντώντας στις αιτιάσεις περί των ελέγχων που γίνονται με αφορμή τον αυξημένο αριθμό εισαγωγών, ο Υπουργός ανέφερε ότι «οι έλεγχοι γίνονται στις εισόδους της χώρας αλλά εμείς δεν κάνουμε ελέγχους επ' αφορμή εμπορικού ανταγωνισμού, γιατί αυτό θα ήταν μια παραβίαση των αρχών του ανταγωνισμού, κάνουμε φυτοϋγειονομικούς ελέγχους για την προστασία της δημόσιας υγείας. Αυτοί οι έλεγχοι γίνονται είτε οι τιμές είναι υψηλές είτε είναι χαμηλές, είτε υπάρχει ζήτηση είτε δεν υπάρχει, δεν συνδέουμε τον εμπορικό ανταγωνισμό με την προστασία της δημόσιας υγείας» τόνισε.

Τέλος, ο κ. Βορίδης διαβεβαίωσε πως το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά και από τη στιγμή που θα διαπιστωθεί ότι υπάρχει διαταραχή εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων που έχουν ληφθεί για τον κορωνοϊό θα παρέμβει και θα στηρίξει τους Έλληνες παραγωγούς, όπως έχει πράξει άλλωστε στο ακέραιο μέχρι σήμερα.

«Θα ήθελα να συντονιστούμε επί των βασικών αρχών της αγροτικής πολιτικής, η οποία σε πολύ μεγάλο βαθμό είναι Ευρωπαϊκή πολιτική, δεσμεύεται και καθορίζεται από τις γενικές κατευθύνσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και από τους κανόνες του

ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά. Αυτές είναι πραγματικότητες που πρέπει να τις λέμε και να τις ξαναλέμε και να τις εξηγούμε στους παραγωγούς μας γιατί είναι σημαντικό όλοι να συντονιστούμε, στη μόνη βιώσιμη κατεύθυνση. Δηλαδή, η δημιουργία μιας βιώσιμης, ανταγωνιστικής, υψηλής ποιότητας, αυξημένης τυποποίησης, αυξημένης προστιθέμενης αξίας γεωργία. Αν δεν επιτευχθούν αυτά μην πιστεύετε ότι με τις ενισχύσεις- τις όποιες ενισχύσεις -θα λύσουμε δομικά προβλήματα της γεωργικής παραγωγής» υπογράμμισε ο κ. Βορίδης.

Πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, έχει τεθεί σε τελική ευθεία πριν εισέλθει στην Ολομέλεια της Βουλής προς ψήφιση το νομοσχέδιο του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκη Βορίδη, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Επισημαίνεται ότι το σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από τις 20 Νοεμβρίου έως την Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου. Η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργού συνιστά ικανοποίηση της απαίτησης των Ελλήνων παραγωγών να υπάρξει μέριμνα από την πλευρά του Υπουργείου για την επί ίσοις όροις διαπραγμάτευσή τους με τις εμπορικές αλυσίδες, με στόχο την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.
- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοίωτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοιχτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Υπενθυμίζεται ότι παρά το γεγονός ότι η χώρα μας είναι υποχρεωμένη εντός του 2021 να ενσωματώσει στην εθνική της νομοθεσία την κοινοτική αυτή οδηγία, ο κ. Βορίδης έσπευσε να την ολοκληρώσει άμεσα.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- Εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και θα υπερδεσμεύσει επιπλέον πόρους ύψους 300 εκατ. € και της μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον 250 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα.
- Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας, μέσω του μέτρου σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί.
- Συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργοκτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης.
- Τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι, έχουν σχεδιαστεί γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως για τη βιολογική κτηνοτροφία, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 218 εκατ. € και για τη διατήρηση των εγχώριων φυλών, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 38 εκατ. €. Προτεραιότητα επίσης δίνεται στις καλλιέργειες που παρέχουν μεγάλη δυνατότητα υποκατάστασης εισαγωγών, λόγω υψηλής τιμής εισαγωγής, όπως οι ζωοτροφές ή λόγω της δυνατότητας ανταγωνιστικής παραγωγής τους στην Ελλάδα (π.χ. κτηνοτροφικά ψυχανθή κ.λπ.).

Περαιτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι μία από τις βασικές στρατηγικές επιλογές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που αποτυπώθηκε τόσο στο σχέδιο Στρατηγικής του ΠΑΑ για την περίοδο 2014-2020, όσο και στο εγκεκριμένο από την Ε.Ε. Πρόγραμμα, αποτελεί η στήριξη της κτηνοτροφίας, διαμέσου της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς της, της βελτίωσης του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και της αναβάθμισης των υποδομών.

Υλοποιείται με δράσεις όπως το Υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» και το Υπομέτρο 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία ή/και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων», τα μέτρα προώθησης-προβολής αγροτικών προϊόντων και μία σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις, όπως η προώθηση και στήριξη της δημιουργίας ομάδων παραγωγών, η δημιουργία διεπαγγελματικών οργανώσεων, η οργανωμένη και συντονισμένη μέριμνα για την ενίσχυση των εξαγωγών των ελληνικών κτηνοτροφικών προϊόντων κ.ά.

Αναλυτικότερα, η στήριξη σε «Αγρο-διατροφικά προϊόντα που έως σήμερα διαμορφώνουν αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο (κυρίως κτηνοτροφικά ή που επηρεάζουν την κτηνοτροφία)» τέθηκε ως βασικός στόχος για την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, αποσκοπώντας στην αύξηση της εγχώριας παραγωγής ή και στην αντικατάσταση των εισαγόμενων προϊόντων με συναφή ανταγωνιστικότερα εγχώρια προϊόντα.

Η στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη την περίοδο 2014-2020 έχει ιεραρχήσει υψηλά στις επιλογές της τη μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό, θέτοντας έναν διπλό στόχο:

1) Να παρέμβει για να διατηρήσει ή/και να βελτιώσει τα θετικά οφέλη από την αύξηση των εξαγωγών των αγρο-διατροφικών προϊόντων που ήδη εξάγονται και έχουν συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστριών χωρών.

Τα εγχώρια παραγόμενα αγρο-διατροφικά προϊόντα και κυρίως προϊόντα της αιγοπροβατοτροφίας, έχουν ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία θα αναδειχθούν μέσω:

- της παραγωγής ανταγωνιστικού αγροτικού προϊόντος, με σταθερά και αναγνωρίσιμα χαρακτηριστικά και ποσότητες, οι οποίες θα ικανοποιούν τη διεθνή και εσωτερική αγορά και θα διατηρούν την αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους εντός της χώρας,
- της διαφοροποίησης προς νέα και καινοτόμα αγροτικά προϊόντα, τα οποία απαιτούν οι καταναλωτές στις εγχώριες και διεθνείς αγορές και
- της διείσδυσης στις διεθνείς αγορές και της διεκδίκησης μεγαλύτερου μεριδίου αυτών.

Οι παρεμβάσεις για την επίτευξη αυτού του στόχου υλοποιούνται σε συνέργεια με τις δράσεις των συνολικότερων εθνικών επιλογών για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την προώθηση των εξαγωγών και τη δημιουργία ελληνικού “brand name”.

2) Να αυξήσει την παραγωγικότητα των προϊόντων που διαμορφώνουν αρνητικά το εμπορικό ισοζύγιο, δημιουργώντας μία σχετική εσωτερική αυτάρκεια, αλλά και ενισχύοντας με τις κατάλληλες δράσεις τις προϋποθέσεις αντικατάστασης των εισαγόμενων προϊόντων με ανταγωνιστικότερα κόστους, ποιότητας και εμφάνισης εγχώριων προϊόντων.

Για την κατηγορία των προϊόντων αυτών, που αφορά κυρίως σε συγκεκριμένα κτηνοτροφικά προϊόντα, όπως βόειο και χοιρινό κρέας καθώς και αγελαδινό γάλα, ή προϊόντα που συνδέονται άμεσα με την κτηνοτροφία, όπως οι ζωοτροφές, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρεμβαίνει με μία ευρύτατη δέσμη δράσεων τόσο στις κτηνοτροφικές και μεικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όσο και στη μεταποίηση των κτηνοτροφικών προϊόντων.

Επιπλέον, βασική προτεραιότητα αποτελεί η επίλυση του διαρθρωτικού προβλήματος της ηλικιακής σύνθεσης του γεωργο-κτηνοτροφικού τομέα με την παροχή κινήτρων στο μέτρο των νέων γεωργών, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί δύο φορές, κατά προτεραιότητα, σε νέους αγροτικών ή μη περιοχών, που θέλουν να ασχοληθούν με τη γεωργία και την κτηνοτροφία αλλά και με την επαγγελματική τους κατάρτιση μέσω του συστήματος συμβουλών (μέτρο γεωργικών συμβουλών) που θα τους υποστηρίξει. Στο μέτρο των νέων γεωργών έχουν ενταχθεί 16.000 δικαιούχοι με πόρους πάνω από 300 εκατ. €, με αυξημένα ποσά ενίσχυσης έναντι λοιπών δικαιούχων για τους νέους γεωργούς που θα συμμετάσχουν σε επενδυτικά προγράμματα. Το μέτρο επαγγελματικής κατάρτισης έχει προκηρυχθεί με διαθέσιμους πόρους πάνω από 20 εκατ. €.

Επίσης, σε εφαρμογή του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κεφαλαίου 5 του Κανονισμού

(ΕΕ) αριθμ. 639/2014 της Επιτροπής, προβλέπεται η χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα πρόβειου και αίγιου κρέατος μέχρι το 2020 τόσο για τις ορεινές όσο και τις πεδινές περιοχές, καθώς επίσης και στους αιγοπροβατοτρόφους κατόχους πρώην ειδικών δικαιωμάτων. Σκοπός της εν λόγω συνδεδεμένης ενίσχυσης είναι η διατήρηση της εγχώριας παραγωγής του πρόβειου και αίγιου κρέατος στα τρέχοντα επίπεδα παραγωγής. Αξίζει να σημειωθεί ότι για την αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων των αιγοπροβατοτρόφων, τα οποία προέκυψαν λόγω και της πανδημίας του κορωνοϊού στη χώρα, τη φετινή χρονιά, εκδόθηκε, νωρίτερα από κάθε άλλη φορά, η υπ' αριθμόν 134/98263/07.04.2020 απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το έτος 2019 στον τομέα του πρόβειου και αίγιου κρέατος, σε εφαρμογή του άρθρου 4 της 1629/64708/2017 (ΦΕΚ Β' 2127/21.06.2017) Υπουργικής Απόφασης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις 328/53481/2018 (ΦΕΚ Β' 1359/19.04.2018) και 165/57052/2019 (ΦΕΚ Β' 1077/01.04.2019) Υπουργικές Αποφάσεις» (Β' 1268/09.04.2020). Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι η φετινή τιμή συνδεδεμένης ενίσχυσης η οποία δόθηκε στους αιγοπροβατοτρόφους, τους χορηγήθηκε επαυξημένη από 9,35 ευρώ/επιλέξιμο ζώο σε 10,65 ευρώ/επιλέξιμο ζώο για το έτος 2019, το οποίο είναι το υψηλότερο χορηγούμενο ποσό από όλα τα προηγούμενα έτη. Για την έμμεση στήριξη της κτηνοτροφίας, χορηγείται συνδεδεμένη ενίσχυση για την καλλιέργεια των πρωτεϊνούχων κτηνοτροφικών ψυχανθών, καθώς επίσης και στον τομέα των πρωτεϊνούχων σανοδοτικών ψυχανθών. Αντίστοιχα, χορηγούνται συνδεδεμένες ενισχύσεις για τη στήριξη της βοοτροφίας.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠ.Α.Α.Τ. ενέκρινε την πίστωση ποσού 29.887.590,34 ευρώ, το οποίο κατευθύνεται στους κτηνοτρόφους του κλάδου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 2020/C 91 I/01» (C/2020/1863), κατ' εκτέλεση της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 119/245028/07.09.2020 ΚΥΑ (Β' 3836) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς των που διατηρούν εκμεταλλεύσεις με θηλυκά ενήλικα (τουλάχιστον ενός έτους) αιγοπρόβατα, οι οποίοι διαθέτουν εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 20 ενήλικα αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2019 και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει».

Οι ενισχύσεις έχουν αρχίσει να πιστώνονται σταδιακά στους λογαριασμούς των δικαιούχων από τη Δευτέρα 26 Οκτωβρίου.

Ο κ. Βορίδης σε σχετική δήλωσή του υπογραμμίζει ότι «το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρεμβαίνει συνεχώς και καίρια υπέρ της ανακούφισης των κλάδων που έχουν πληγεί από την πανδημία, καλύπτοντας την απώλεια εισοδήματος των αγροτών με στόχο την απρόσκοπτη συνέχιση της παραγωγικής τους διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η καταβολή ενός ιδιαίτερου σημαντικού ποσού για την ενίσχυση της ελληνικής αιγοπροβατοτροφίας. Θα συνεχίζουμε να στηρίζουμε εμπράκτως όλους τους πληγέντες και πλητιόμενους κλάδους της αγροτικής παραγωγής της πατρίδας μας».

Σχετικά με τον εμβολιασμό κατά του Καταρροϊκού Πυρετού του προβάτου, σημειώνεται ότι η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠ.Α.Α.Τ), ως Κεντρική Αρμόδια Αρχή, λαμβάνοντας υπ' όψιν:

- α) την επιδημιολογική εξέλιξη του νοσήματος στην ηπειρωτική χώρα,
- β) το εκτιμώμενο κόστος μίας εθνικής εκστρατείας υποχρεωτικού εμβολιασμού, καθώς και τον ελάχιστο απαιτούμενο χρόνο για την ολοκλήρωση των διαδικασιών προμήθειας των απαιτούμενων δόσεων εμβολίων σε μία τέτοια περίπτωση,
- γ) τη σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- δ) τη σύμφωνη γνώμη των μελών του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου της ασθένειας υπέρ της πραγματοποίησης εθελοντικού εμβολιασμού για τον ορότυπο 4 του ιού του Καταρροϊκού Πυρετού,

- ε) το γεγονός ότι η χρήση αδρανοποιημένων εμβολίων κατά του συγκεκριμένου ορότυπου του ιού αποτελεί τεκμηριωμένα αποτελεσματικό συμπληρωματικό μέτρο καταπολέμησης της νόσου, σε συνδυασμό με τον έλεγχο του πληθυσμού των εντόμων φορέων και τον έλεγχο των μετακινήσεων ζώων ευαίσθητων στη νόσο ειδών,
- στ) το αίτημα της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με βάση τις εισηγήσεις των Τοπικών Κέντρων Ελέγχου της ασθένειας Καστοριάς, Φλώρινας, Γρεβενών και Κοζάνης για πραγματοποίηση εμβολιασμού,
- ζ) τους διαθέσιμους πόρους και
- η) τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα στον περιορισμό των κλινικών συμπτωμάτων της νόσου και της εξάπλωσης της κυκλοφορίας του ιού στις χώρες της Ευρώπης, όπου έχει δραματοποιηθεί εμβολιασμός για την αντιμετώπιση της,

εξέδωσε την υπ. αριθμ. 1968/234989/26.08.2020 εγκύκλιο σχετικά με την εθελοντική εφαρμογή του εμβολιασμού με αδρανοποιημένα εμβόλια κατά του ορότυπου 4 του ιού του Καταρροϊκού Πυρετού του προβάτου, όπου περιλαμβάνονται και στοιχεία για τις δυνατότητες κάλυψης της δαπάνης της προμήθειας των εμβολίων.

Ειδικότερα προβλέπεται:

- α) Κάλυψη της δαπάνης αρχικώς από τις Περιφέρειες, όπου επιβεβαιώνονται εστίες και, σε δεύτερο χρόνο, από το ΥΠΑΑΤ, μετά την έγκριση του σχετικού προγράμματος εμβολιασμού υποβληθέντος από τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας στη Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ και τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού και Υπηρεσιακού Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ, κατά τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 1777/211994/31-7-2020 (Β'3309) ΚΥΑ οικονομικών αποζημιώσεων για το έτος 2020. Επισημαίνεται, ότι η έγκριση των προγραμμάτων θα γίνεται κατόπιν αξιολόγησης της τρέχουσας επιζωοτιολογικής κατάστασης στην εκάστοτε Περιφέρεια.
- β) Κάλυψη της δαπάνης από τις Περιφέρειες, όπου δεν επιβεβαιώνονται εστίες, μετά τη γνωστοποίηση του σχετικού προγράμματος εμβολιασμού στη Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ.
- γ) Κάλυψη της δαπάνης αγοράς του εμβολίου από τον ίδιο τον κτηνοτρόφο σε όλη την επικράτεια.

Σημειώνεται, ότι η Κεντρική Αρμόδια Αρχή έχει δεχθεί έως σήμερα τα κάτωθι υποβληθέντα αιτήματα έγκρισης προγραμμάτων εμβολιασμού:

- από την Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Γενικής Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας εμβολίων για τον ορότυπο 4 του Καταρροϊκού Πυρετού ύψους 124.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ,
- από την Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης για την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας εμβολίων για τον ορότυπο 4 του Καταρροϊκού Πυρετού ύψους 69.500 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ,
- από την Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας εμβολίων για τον ορότυπο 4 του Καταρροϊκού Πυρετού ύψους 22.600 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ,
- από την Υποδιεύθυνση Κτηνιατρικής Μαγνησίας και Σποράδων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας εμβολίων για τον ορότυπο 4 του Καταρροϊκού Πυρετού ύψους 22.600 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ,
- από την Υποδιεύθυνση Κτηνιατρικής Τρικάλων της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας εμβολίων για τον ορότυπο 4 του Καταρροϊκού Πυρετού ύψους 24.800 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ,
- από το Τμήμα Υγείας των Ζώων της Υποδιεύθυνσης Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφέρειας για την κάλυψη της δαπάνης προμήθειας εμβολίων για τον ορότυπο 4 του Καταρροϊκού Πυρετού ύψους 22.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ,

και έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την κάλυψη των ως άνω δαπανών.

Επισημαίνεται ότι η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ, ως Κεντρική Αρμόδια Αρχή, έχει ήδη προβεί, σε συνεργασία με τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων, σε επικοινωνία με τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας των εγκεκριμένων εμβολίων, προκειμένου να καθοριστούν οι άμεσα διαθέσιμες ποσότητες αυτών.

Πληροφορικά, αναφέρεται επίσης, ότι έχει ενεργοποιηθεί η ψηφιακή βάση καταχώρησης εμβολιασμών για τον Καταρροϊκό Πυρετό, ώστε να εξασφαλιστεί η ικνηλασιμότητα στη διάθεση των εμβολίων. Επιπρόσθετα, καταρτίστηκε ένα σύστημα για την καταγραφή της πραγματοποίησης των εμβολιασμών και τη συλλογή στοιχείων για το ζωικό κεφάλαιο που εμβολιάζεται, σύμφωνα με τα υποδείγματα που περιλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2135/254593/15-09-2020 εγκύκλιο της Διεύθυνσης Υγείας Ζώων, προκειμένου τα στοιχεία εμβολιασμού να καταχωρηθούν σε μία ενιαία βάση εποπτείας της εφαρμογής των εμβολιασμών στις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας.

Όσον αφορά στην αποζημίωση των κτηνοτρόφων, που έχουν πληγεί από τον Καταρροϊκό Πυρετό του προβάτου, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1. της υπ' αριθμ. 1777/211994/31-7-2020 (Β' 3309) ΚΥΑ, για το έτος 2020 καταβάλλεται άμεση και προσήκουσα χρηματική αποζημίωση «σε ποσοστό 100% και εντός των ορίων της μοναδιαίας αξίας του άρθρου 8, εφόσον αυτή έχει καθοριστεί, στους εκτροφείς ζώων που αναγκάζονται να προβούν σε υποχρεωτική θανάτωση και καταστροφή των θανατωμένων ζώων τους, συμπεριλαμβανομένων των ζώων υδατοκαλλιέργειας, των μελισσοσημηνών και των κυψελών τους, ή ενδεχομένως σε υποχρεωτική καταστροφή των προϊόντων ζωικής προέλευσης. Για τον καταρροϊκό πυρετό οι θανατώσεις και οι καταστροφές ζώων, ύστερα από την ύπαρξη επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, διενεργούνται μόνο στα ζώα που η βαρύτητα των κλινικών συμπτωμάτων την επιβάλλει για ανθρωπιστικούς ή λόγους ορθολογικής διαχείρισης και μετά από σχετική έγκριση της κεντρικής υπηρεσίας».

Επίσης, αναφέρεται ότι έχει εγκριθεί η πρόσληψη εκατόν ογδόντα (180) μονίμων υπαλλήλων διαφόρων κλάδων, εκ των οποίων σαράντα έξι (46) είναι υπάλληλοι του κλάδου ΠΕ3 Κτηνιατρικού, για την Κεντρική και τις Αποκεντρωμένες υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να καλυφθούν πιεστικές, πάγιες και διαρκείς ανάγκες του οικείου φορέα. Το ανωτέρω ζήτημα βρίσκεται σε διαδικασία επεξεργασίας των αιτήσεων από το ΑΣΕΠ.

Πέραν των ανωτέρω, αξίζει ωστόσο, να σημειωθεί ότι, έως τις αρχές Δεκεμβρίου στην Περιφερειακή Ενότητα Άρτας δεν έχουν επιβεβαιωθεί εστίες του νοσήματος του καταρροϊκού πυρετού σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει το ΥΠΑΑΤ.

Όσον αφορά στην αντιμετώπιση των αρδευτικών αναγκών και την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, σημειώνεται ότι το ΥΠΑΑΤ προγραμματίζει την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εγχειοβελτιωτικών έργων. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στον σχεδιασμό του ΥΠΑΑΤ για τη χρηματοδότηση νέων εγχειοβελτιωτικών έργων ή/και μελετών, σημειώνεται ότι το ΠΑΑ 2014-2020 και συγκεκριμένα το Μέτρο 4.3.1. «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» για τα μεγάλα δημόσια έργα, προϋπολογισμού >2,2 εκατ. € έκαστο, έχει κλείσει.

Επισημαίνεται ότι το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΑΑΤ έχει περιορισμένους πόρους για το οικονομικό έτος 2020 και μέσω αυτού αποπληρώνονται μόνον υποχρεώσεις του παρελθόντος.

Ως προς το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης για την περίοδο 2021-2025, με την Πράξη 38 του Υπουργικού Συμβουλίου στις 31-08-2020 «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (ΦΕΚ 174/Α/10-09-2020), εγκρίθηκε για το ΥΠΑΑΤ προϋπολογισμός 28 εκατ. € μόνον. Καθόσον τα χρήματα αυτά μπορούν να καλύψουν οριακά τις ανειλημμένες υποχρεώσεις εγχειοβελτιωτικών έργων του παρελθόντος, για τη δυνατότητα χρηματοδότησης νέων έργων, το ΥΠΑΑΤ (αρμόδια η Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων), πέραν της προσπάθειας

αξιοποίησης πιθανής υπερδέσμευσης του εν λόγω Προγράμματος, θα αναζητήσει και άλλες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. Ταμείο Ανάκαμψης κ.ά.).

Εν αναμονή εξεύρεσης χρηματοδότησης, το η ως άνω αρμόδια Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων και Εδαφοϋδατικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ καταγράφει τα αιτήματα για χρηματοδότηση έργων ή/και μελετών από όλη την επικράτεια. Σημειώνεται ότι η Περιφέρεια Ηπείρου μέχρι και σήμερα δεν έχει υποβάλει αιτήματα για αρδευτικά έργα.

Όσον αφορά στις καλυπτόμενες από τον ΕΛ.Γ.Α. ζημιές που προκλήθηκαν σε διάφορες καλλιέργειες της ευρύτερης περιοχής της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Άρτας, σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Ιωαννίνων στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκει και η ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Άρτας, συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής του Κομποτίου, κατά το έτος 2020 και μέχρι σήμερα ζημιές σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. προξενήθηκαν κυρίως από παγετούς και χαλαζοπτώσεις. Για τις ζημιές που εντοπίστηκαν σε δενδρώδεις καλλιέργειες (ακτινιδίων, εσπεριδοκαλλιεργειών κ.λπ.), έγιναν 98 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 3.079 δηλώσεις, ενώ το έργο των εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν στο ζωικό κεφάλαιο της ανωτέρω περιοχής από αίτια καλυπτόμενα από τον Κανονισμό Ασφάλισης Ζωικού Κεφαλαίου, σημειώνεται ότι υποβλήθηκαν 86 αναγγελίες απώλειας ζωικού κεφαλαίου, για τις οποίες ο ΕΛ.Γ.Α. έχει ολοκληρώσει την εκτιμητική διαδικασία, ενώ θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους κτηνοτρόφους.

Σημειώνεται ότι το Υποκατάστημα Ιωαννίνων, στη δικαιοδοσία του οποίου είναι οι Π.Ε. Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Κέρκυρας και Πρέβεζας, κατά το 2020 και μέχρι σήμερα, για τις καλυπτόμενες ασφαλιστικά ζημιές που προξενήθηκαν στις καλλιέργειες των εν λόγω Π.Ε., έγινε αποδέκτης 325 αναγγελιών και 3.989 δηλώσεων. Το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε. Για δε τις καλυπτόμενες ασφαλιστικά ζημιές που προξενήθηκαν στο ζωικό κεφάλαιο των ανωτέρω Π.Ε., το εν λόγω Υποκατάστημα έγινε αποδέκτης 597 αναγγελιών απώλειας ζωικού κεφαλαίου. Το έργο των εκτιμήσεων ολοκληρώθηκε.

Επισημαίνεται ότι η διεκπεραίωση όλου του εκτιμητικού έργου που προαναφέρθηκε, διενεργείται από το μόνιμο γεωτεχνικό προσωπικό του τοπικού Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Ιωαννίνων. Ειδικότερα, το εν λόγω Υποκατάστημα είναι στελεχωμένο με 36 γεωτεχνικούς, που είναι ικανός αριθμός για την έγκαιρη διεξαγωγή των εκτιμήσεων. Ωστόσο, σε περιόδους που κρίνεται αναγκαία η επιπλέον στελέχωση για την έγκαιρη διεξαγωγή των εκτιμήσεων, ο ΕΛ.Γ.Α. αποστέλλει εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό. Όσον αφορά στη διεξαγωγή των εκτιμήσεων έτους 2020, επισημαίνεται ότι απεστάλησαν στο εν λόγω Υποκατάστημα 5 γεωτεχνικοί (τρεις γεωπόνοι και δύο κτηνίατροι) για να συνδράμουν στο γεωτεχνικό έργο, το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, έχει ολοκληρωθεί.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, και Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας, στο πλαίσιο των συνεχών προσπάθειών που καταβάλλει η Κυβέρνηση για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα, κατέστησαν τους αγρότες κανονικού καθεστώτος δικαιούχους της Επιστρεπτέας Προκαταβολής του 4^{ου} κύκλου.

Σύμφωνα με τα όσα ορίζει το επιτυχημένο χρηματοδοτικό σχήμα που έχει καταρτίσει το Υπουργείο Οικονομικών μπορούν και οι αγρότες να επωφεληθούν των ευνοϊκών όρων του προγράμματος για να καλύψουν τα έξοδα των καλλιεργητικών τους αναγκών στην τρέχουσα φάση αντιμετώπισης της πανδημίας. Να σημειωθεί ότι ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής δηλώσεων έχει οριστεί η Δευτέρα 30 Νοεμβρίου 2020.

Η ιδιαίτερως ευνοϊκή αυτή εξέλιξη αποτελεί επιστέγασμα των εντατικών προσπάθειών που καταβάλλει ο κ. Βορίδης από την έναρξη της πανδημίας για την ενίσχυση του εισοδήματος των Ελλήνων παραγωγών και έρχεται να προστεθεί στη σημαντική δέσμη μέτρων που υλοποιεί το Υπουργείο για τη στήριξη των αγροτών μέσα στην ιδιαίτερη αυτή συγκυρία που βιώνει ο πλανήτης.

Εκ των ανωτέρω αναφερθέντων, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών και παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Κάνοντας έναν απολογισμό σχετικά με τα ποσά που διοχετεύτηκαν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προς τον πρωτογενή τομέα από την αρχή του έτους, προκύπτει ότι καταβλήθηκαν ή εξασφαλίστηκαν τα ακόλουθα ποσά:

- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ στους τευτλοπαραγωγούς.
- Καταβολή 2 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τα θερμοκήπια στην Κρήτη.
- Καταβολή 4,3 εκατομμυρίων ευρώ στους βαμβakoπαραγωγούς του Έβρου.
- Καταβολή 1,5 εκατομμυρίων ευρώ σε παραγωγούς σιτηρών του Έβρου.
- Καταβολή 4,7 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των παραγωγών σπαραγγιών.
- Καταβολή 10,5 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη των ανθοπαραγωγών.
- Καταβολή 20,3 εκατομμυρίων ευρώ για το μέτρο της «Απόσταξης οίνου σε περίπτωση κρίσης»
- Καταβολή 1 εκατομμυρίου ευρώ για το μέτρο της «Πρώιμης Συγκομιδής»
- Καταβολή 11,3 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη της παράκτιας αλιείας.
- Καταβολή 30 εκατομμυρίων ευρώ για την ενίσχυση της αιγοπροβατοτροφίας.
- Εξασφάλιση 14,8 εκατομμυρίων ευρώ για τους παραγωγούς των λαϊκών αγορών.
- Εξασφάλιση 5,7 εκατομμυρίων ευρώ μέσω της διαδικασίας των de minimis για τη στήριξη των πλοιοκτητών επαγγελματικών σκαφών που φέρουν το αλιευτικό εργαλείο «γρίπος, που σύρεται από το σκάφος ή βιντζότρατα (SB)».
- Εξασφάλιση 1,8 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του κλάδου της μελισσοκομίας στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους
- Εξασφάλιση 126 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη του ελαιολάδου.
- Εξασφάλιση 38 εκατομμυρίων ευρώ στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς Ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιάτικης Πατάτας και δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες.
- Εξασφάλιση 19 εκατομμυρίων ευρώ για τη στήριξη αλιέων λόγω της προσωρινής παύσης της δραστηριότητας των αλιευτικών σκαφών τους.

Τέλος, αρμόδια να απαντήσουν για τα θέματα που τα αφορούν, είναι τα Υπουργεία Οικονομικών και Εσωτερικών, προς τα οποία διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η αριθμ. 170/21-1-2020 Αναφορά με το παρόν έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Εσωτερικών (ηλεκτρονική διαβίβαση)
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπ. Οικονομικών (ηλεκτρονική διαβίβαση)
-Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Ν. Παπαναστάση
4. Βουλευτή κα Δ. Μανωλάκου